

KOMENTÁŘ

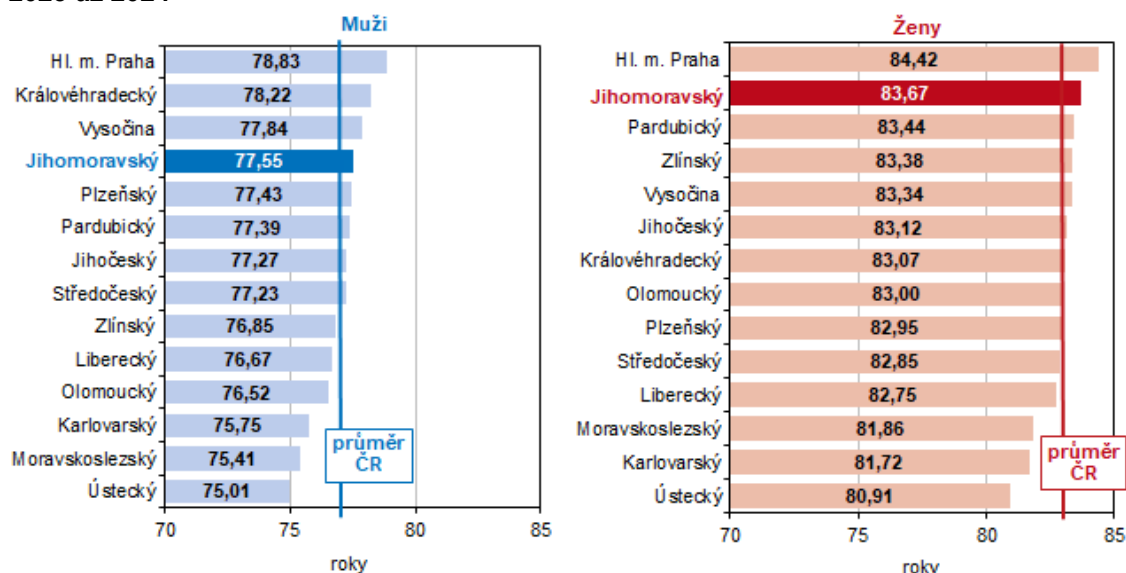
3. 6. 2025

Jakého věku se pravděpodobně dožijeme

Muž, který se v Jihomoravském kraji narodil v roce 2024, by se mohl dožít téměř 78 roků, žena narozená v kraji v uvedeném roce pak necelých 84 let. Každoroční nárůst očekávané střední délky života u narozených zvrátily dva pandemické roky, během kterých naděje dožití vlivem vyšší úmrtnosti klesala. V posledních třech letech již ale opět zaznamenáváme zvýšení naděje dožití, v roce 2024 již překročila „předpandemické“ hodnoty u žen o 0,85 roku, u mužů o 0,96 roku.

Český statistický úřad v pravidelných intervalech zpracovává a vydává tzv. úmrtnostní tabulky, které přispívají k charakteristice řádu vymírání obyvatelstva. Úmrtnostní tabulky pomocí spolu propojených tabulkových funkcí vyjadřují intenzitu úmrtnosti dané populace. Výsledkem výpočtu je ukazatel „naděje dožití“ neboli „střední délka života“. **Naděje dožití (střední délka života)** je průměrný počet roků, který pravděpodobně prožije osoba právě x-letá za předpokladu, že po celou dobu jejího dalšího života se nezmění řád vymírání zjištěný úmrtnostní tabulkou. Ukazatel se používá nejčastěji ve formě naděje dožití (střední délka života) při narození - kolika roků se dožije osoba právě narozená. Na krajské úrovni jsou údaje pro vyloučení nahodilých jevů zpracovávány vždy z podkladů 2 let a jsou uváděny zpravidla s přesností na dvě desetinná místa. Na úrovni ČR je naděje dožití zpracovávána z ročních údajů, pro porovnání s krajskými hodnotami jsou tedy použity její dvouleté průměry.

Graf 1 Naděje dožití (střední délka života) při narození podle krajů – průměry z let 2023 až 2024

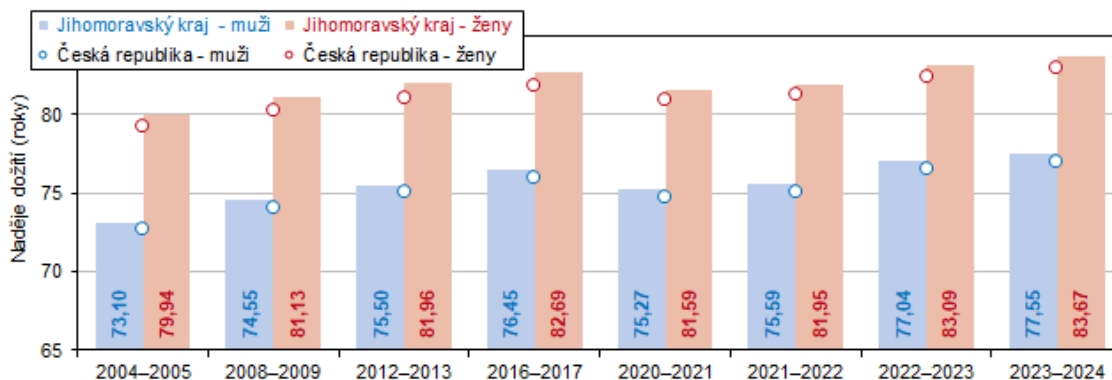


KOMENTÁŘ

Údaje zjištěné z dvouletých průměrů (tj. od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2024) udávají, že **muž narozený v Jihomoravském kraji v roce 2024 se pravděpodobně dožije věku 77,55 roku. Žena narozená v roce 2024 v Jihomoravském kraji se pravděpodobně dožije 83,67 roku**, má tedy o 6,12 roku vyšší naději dožití než muž.

Situaci v krajích podle střední délky života při narození ukazuje graf 1. Pro zvýraznění rozdílu očekávané délky naděje dožití mezi muži a ženami je v obou částech grafu na zkrácené ose x zachováno stejné měřítko. Nejpriznivější údaje o naději dožití mužů i žen jsou v hlavním městě Praze, oblastí s nejkratší střední délkou života mužů i žen je Ústecký kraj. Jihomoravští muži mají v mezikrajském srovnání čtvrtou nejvyšší naději dožití, ženy dokonce druhou nejvyšší.

Graf 2 Vývoj naděje dožití (střední délky života) při narození v Jihomoravském kraji a ČR

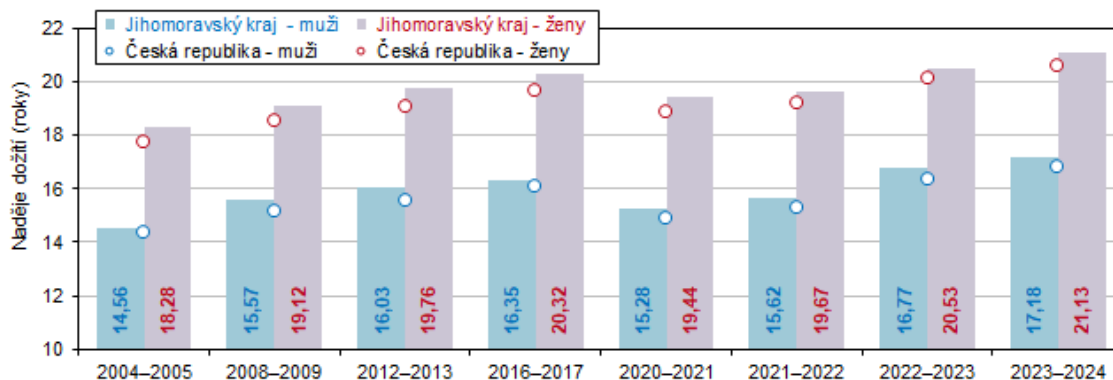


Střední délka života se postupně zvyšovala až do roku 2019. Tento dlouhodobý růst naděje dožití dočasně přerušila zvýšená úmrtnost v pandemických letech 2020 a 2021, která se odrazila ve snížení očekávaných hodnot střední délky života. V roce 2022 se krajské i celorepublikové hodnoty naděje dožití opět vrátily k růstu a **v roce 2024 (resp. průměru let 2023 a 2024) střední délka života** oproti předchozímu srovnávacímu období v kraji **vzrostla** o 0,51 roku u mužů a 0,59 let u žen a překročila tak „předpandemické“ hodnoty u žen o 0,85 roku, u mužů o 0,96 roku. **Za 20 let**, tedy od roku 2005 (průměru let 2004 a 2005) do roku 2024 (průměru let 2023 a 2024), **vzrostla střední délka života** v Jihomoravském kraji **u mužů o 4,45 roku a u žen o 3,73 roku**.

Muž, který žije v Jihomoravském kraji a v roce 2024 dovršil 65 let, má před sebou pravděpodobně ještě 17,18 roku života, žena stejného věku pak 21,13 roku, tedy o 3,95 roku více. Naděje dožití se po pandemických letech opět vrátila ke svému růstu i v této věkové kategorii. Meziročně se zvýšila o 0,41 roku u mužů a 0,60 roku u žen. Ve dvacetiletém horizontu lze konstatovat, že se střední délka života u 65letých zvýšila od roku 2005 (rozumíme průměru let 2004–2005) o 2,62 roku u mužů a o 2,85 roku u žen.

KOMENTÁŘ

Graf 3 Naděje dožití ve věku 65 let v Jihomoravském kraji a ČR



Kolika let by se měl jedinec právě x-letý žijící v Jihomoravském kraji pravděpodobně ještě dožít, pokud by se nezměnila úroveň úmrtnosti, udává tabulka 1. Vyplývá z ní například, že pomyslná hranice mezi první a druhou polovinou života leží u mužů ve věku mezi 39 až 40 roky, u žen mezi 42 až 43 roky.

Tab. 1 Naděje dožití v Jihomoravském kraji v daném věku (průměry z let 2023 - 2024)

Věk	Muži	Ženy	Věk	Muži	Ženy	Věk	Muži	Ženy	Věk	Muži	Ženy
0	77,55	83,67	27	51,14	57,05	54	26,00	30,97	81	7,35	8,97
1	76,70	82,83	28	50,18	56,06	55	25,14	30,05	82	6,87	8,36
2	75,71	81,83	29	49,22	55,08	56	24,29	29,13	83	6,42	7,77
3	74,72	80,83	30	48,26	54,09	57	23,46	28,22	84	5,98	7,21
4	73,72	79,84	31	47,30	53,11	58	22,63	27,31	85	5,56	6,68
5	72,73	78,84	32	46,34	52,13	59	21,81	26,41	86	5,17	6,18
6	71,73	77,84	33	45,38	51,14	60	21,01	25,51	87	4,80	5,71
7	70,73	76,85	34	44,43	50,16	61	20,22	24,62	88	4,45	5,28
8	69,74	75,85	35	43,47	49,18	62	19,44	23,74	89	4,13	4,87
9	68,74	74,86	36	42,51	48,20	63	18,67	22,86	90	3,83	4,49
10	67,75	73,86	37	41,56	47,22	64	17,92	21,99	91	3,55	4,14
11	66,76	72,87	38	40,61	46,25	65	17,18	21,13	92	3,29	3,81
12	65,76	71,88	39	39,66	45,27	66	16,45	20,28	93	3,05	3,51
13	64,77	70,88	40	38,71	44,30	67	15,74	19,43	94	2,84	3,24
14	63,78	69,89	41	37,77	43,33	68	15,05	18,60	95	2,64	2,98
15	62,79	68,89	42	36,83	42,36	69	14,36	17,78	96	2,46	2,76
16	61,81	67,90	43	35,90	41,39	70	13,70	16,97	97	2,29	2,55
17	60,83	66,91	44	34,97	40,43	71	13,04	16,17	98	2,15	2,37
18	59,85	65,92	45	34,04	39,47	72	12,41	15,38	99	2,02	2,20
19	58,87	64,93	46	33,12	38,51	73	11,78	14,60	100	1,90	2,06
20	57,90	63,95	47	32,21	37,55	74	11,17	13,84	101	1,79	1,93
21	56,93	62,96	48	31,30	36,60	75	10,58	13,09	102	1,70	1,82
22	55,96	61,97	49	30,40	35,66	76	10,00	12,36	103	1,62	1,72
23	54,99	60,99	50	29,50	34,71	77	9,43	11,64	104	1,56	1,65
24	54,03	60,00	51	28,62	33,77	78	8,89	10,94	105	1,53	1,61
25	53,07	59,02	52	27,73	32,83	79	8,36	10,26			
26	52,10	58,03	53	26,86	31,90	80	7,84	9,61			

KOMENTÁŘ

Kontakt:

Mgr. Tomáš Svozil
Krajská správa ČSÚ v Brně
T: 542 528 172
E: tomas.svozil@csu.gov.cz

Související informace:

[Úmrtnostní tabulky - 2020–2024](#)
[Veřejná databáze ČSÚ – Naděje dožití](#)